

EXPUNERE DE MOTIVE

Potrivit Art. 16 alin. (I) din Constituție cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fară discriminări. Ca urmare, în cazul în care nici un alt text din Constituție nu reglementează o excepție de la acest mare principiu constitutional, toate normele care sunt adoptate de Parlament trebuie să respecte aceste dispoziții din Legea fundamentală.

Acest proiect de lege urmărește eliminarea discrepanțelor și inegalităților în modul de alocare a resurselor pentru finanțarea pensiilor publice, asigurarea sustenabilității financiare a sistemului de pensii publice, acordarea modalităților de organizare și structurare a sistemului public de pensii cu practică europeană și cu recomandările Uniunii Europene în domeniul pensiilor publice, simplificarea legislației referitoare la pensiile publice.

Actualmente, cheltuielile totale anuale pentru pensii din România se cifrează la peste 10 miliarde de Euro constituind cea mai mare categorie de cheltuieli bugetare. Ponderea cheltuielilor totale anuale cu pensiile în Produsul Intern Brut este de cca. 9% în anul 2009, cu tendință de creștere. Bugetul asigurărilor sociale de stat înregistrează, încă din anul 2006, deficite anuale cronice, în anul 2009 ajungându-se la cea mai mare valoare din ultimii 10 ani, de cca. 1,5 miliarde EURO, ceea ce reprezintă aproximativ 15% din cheltuielile anuale cu pensiile. Numărul total de pensionari în plată în România la nivelul lunii septembrie 2009 a ajuns la numărul de 5,7 milioane de persoane, în timp ce numărul total de contribuabili la sistemul public de pensii nu depășea, la aceeași dată, numărul de 4,9 milioane de persoane. În acest context, raportul de dependență al sistemului public de pensii a ajuns la 1,2 pensionari / contribuabil, depășind cu mult toate situațiile în care se află sistemele de pensii publice în țările Uniunii Europene.

În prezent, în România, vârsta medie reală de pensionare este mult prea scăzută, aceasta fiind de 54 ani, față de vârstele standard de pensionare cerute de legislația în vigoare, în trimestrul IV 2009, de: 58 ani și 8 luni pentru femei, respectiv 63 ani și 8 luni pentru bărbați. Motivele esențiale ale acestei diferențe semnificative o reprezintă numărul mare și în creștere de pensionari înainte de împlinirea vârstei standard pentru activitate în condiții de muncă speciale și deosebite, pentru invaliditate, pentru indeplinirea anticipată a stagiului complet de cotizare, inclusiv în cazul pensionarilor urmași. Se adaugă vârstele mult mai reduse practicate de actualele sisteme de pensii speciale cum ar fi: 50 de ani pentru personalul navigant din aviația civilă, 55 ani pentru militari și polițiști, 60 de ani pentru magistrați și personalul auxiliar din tribunale și curți de apel.

În ultimii ani, sistemul de pensii publice se confruntă cu o problemă foarte serioasă și anume cea legată de creșterea masivă, de multe ori frauduloasă, a pensionarilor de invaliditate. Astfel, de la cca. 600.000 persoane ce beneficiau de pensii de invaliditate în anul 2001 s-a ajuns la cca. 900.000 de pensionari de invaliditate în anul 2009, înregistrându-se astfel o creștere de peste 50%, cu efecte negative semnificative asupra cheltuielilor bugetului de asigurări sociale.

În plus, se înregistrează o triplare anuală a numărului de pensionari anticipate,

ajungându-se în anul 2009 la cca. 110.000 de pensii anticipate parțiale în plată.

Existența unor sisteme speciale de pensii publice care au introdus o serie de privilegii și tratament egal pentru unele categorii profesionale a făcut ca să se creeze o diferență uriașă între cea mai mică pensie și cea mai mare pensie publică. Astfel, de la 1 octombrie 2009, cea mai mică pensie a devenit 350 lei, în timp ce, cea mai mare pensie din sistemele de pensii speciale depășește 35.000 lei adică este de 100 ori mai mare.

La baza elaborării prezentei legi s-au avut în vedere principiile susținute de societatea civilă românească și aprobate de Guvern, și anume:

- principiul unicitatii - statul organizează și garantează sistemul public bazat pe aceleași norme de drept;
- principiul obligativitatii - persoanele fizice și juridice au obligația de a participa la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu indeplinirea obligațiilor;
- principiul contributivitatii - fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;
- principiul egalitatii - asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;
- principiul repartiției - fondurile de asigurări sociale realizate se redistribuie pentru plată obligațiilor ce revin sistemului public de pensii;
- principiul solidaritatii sociale - participanții la sistemul public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;
- principiul autonomiei - administrarea de sine stătătoare a sistemului public de pensii;
- principiul imprescriptibilitatii – dreptul la pensie nu se prescrie;

Prezenta lege urmează să reglementeze sistemul unitar de pensii publice care va funcționa pe baza principiilor mentionate mai sus și care include o serie de măsuri reformatoare. Astfel:

1.Creșterea și egalizarea vîrstelor standard de pensionare pentru bărbați și femei.

Legea prevede continuarea creșterii vîrstelor de pensionare până în 2014 la 60 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați, aşa cum a fost stabilită în baza legislației în vigoare. La finalizarea acestei etape, se continuă cu creșterea, din anul 2015, a vîrstei de pensionare numai pentru femei de la 60 de ani, până la 65 de ani, până în 2030. Creșterea se realizează gradual, cu 3 luni în fiecare an. În anul 2030, atât bărbații cât și femeile vor ieși la pensie la aceeași vîrstă standard de 65 de ani.

De asemenea, legea prevede o creștere graduală a stagiului complet de cotizare, necesar obținerii unei pensii pentru limită de vîrstă, pentru femei, de la 27 ani

și 4 luni în trimestrul IV 2009, la 30 de ani în 2015 și la 35 de ani în 2030. Pentru bărbați, creșterea graduală a stagiului complet de cotizare, necesar obținerii unei pensii pentru limită de vîrstă, va fi de la 27 ani și 4 luni în trimestrul IV 2009, la 35 de ani în 2015.

Stagiul minim de cotizare necesar pentru obținerea unei pensii din sistemul unitar de pensii publice va crește gradual de la 12 ani și 4 luni în trimestrul IV 2009 la 15 ani în 2015, atât pentru femei cât și pentru bărbați.

2. Creșterea vîrstelor de pensionare pentru personalul din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale. .

În prezent cadrele militare și funcționarii publici cu statut special din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale se pensionează la vîrsta de 55 de ani, atât femeile cât și bărbații. Noua lege prevede creșterea, din anul 2010, a vîrstei de pensionare a categoriilor profesionale menționate mai sus, atât pentru femei cât și pentru bărbați, de la 55 de ani, până la 60 de ani, până în 2025. Creșterea se realizează gradual, cu 3 luni în fiecare an.

De asemenea, legea prevede creșterea graduală a stagiului complet de cotizare, necesar obținerii unei pensii pentru limită de vîrstă, atât pentru femei, cât și pentru bărbați de la 25 ani în trimestrul IV 2009, la 30 de ani în 2025, precum și creșterea graduală a stagiului minim de cotizare în specialitate, necesar obținerii unei pensii pentru limită de vîrstă, atât pentru femei cât și pentru bărbați, de la 15 ani în trimestrul IV 2009, la 20 de ani în 2025.

3. Reevaluarea vîrstelor standard de pensionare pentru persoanele ce vor fi integrate în sistemul unitar de pensii din magistratură, diplomație, personal auxiliar din instanțele de judecată, functionarii publici parlamentari.

Începând cu intrarea în vigoare a sistemului unitar de pensii, persoanele care urmau să iasă la pensie cu vîrste stabilite prin legi speciale, vor ieși la pensie la vîrstele de pensionare stabilite prin calendarul de creștere a vîrstelor de pensionare pentru bărbați și femei, care se va aplica asiguraților din sistemul unitar de pensii publice.

4. Integrarea persoanelor aparținând sistemelor speciale de pensii în sistemul unitar de pensii publice

Toate persoanele care activează în prezent în domenii în care se utilizează legi prevederi speciale de pensionare, vor fi integrate în sistemul unitar de pensii publice. Integrarea urmărește stabilirea acelorași obligații și drepturi pentru cei de mai sus ca și cele practiceate în sistemul unitar.

Obligațiile nou create se referă la plata contribuției de asigurări sociale, atât de angajator cât și de angajat. Conform cotelor actuale de contribuții de asigurări sociale, angajatorul ar trebui să plătească 20,8%, aplicat fondului de salarii brute iar angajatul 10,5% aplicat salariului brut lunar, conform legii. În cazul personalului din apărare națională, ordine publică și siguranță națională se transferă cei 5% ce se plăteau la bugetul de stat către bugetul asigurărilor de stat și se adaugă încă 5, 5%. Majorarea cu 5,5% a contributiei, se realizează prin creșterea soldei salariului brut astfel încât câștigul net să nu fie afectat.

Stabilirea pensiilor se face prin înmulțirea numărului mediu de puncte pe care persoana l-ar fi realizat pe toată durata de activitate, dacă ar fi plătit contributii de asigurări sociale, cu valoarea unui punct de pensie, stabilită anual prin legea bugetului de asigurări sociale de stat (care este 732,8 lei în octombrie 2009).

5.Creșterea valorii punctului de pensie cu nivelul inflației și cu 50% din creșterea reală a salariului mediu brut.

Valoarea punctului de pensie, se stabilește anual, prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat și se determină prin majorarea ultimei valori a punctului de pensie din anul precedent cu rata inflației, la care se adaugă jumătate din creșterea reală a salariului mediu brut, prognozat pentru anul următor. În situația în care unul dintre indicatorii prevăzuți mai sus, prognozați pentru anul următor, are valoare negativă, la stabilirea valorii punctului de pensie se utilizează indicatorul cu valoare pozitivă. Dacă acești indicatori au valori negative se păstrează ultima valoare a punctului de pensie din anul precedent.

Valoarea punctului de pensie poate fi majorată prin legile de rectificare a bugetului asigurărilor sociale de stat în raport cu evoluția indicatorilor macroeconomici.

6.Recalcularea pensiilor stabilite prin legi speciale, aflate în plată la data introducerii sistemului unitar de pensii publice.

În termen de 6 luni de la apariția noii legi, toate pensiile aflate în plată la data introducerii sistemului unitar de pensii publice, care au fost stabilite pe baza legilor speciale, vor fi recalculate utilizând sistemul de puncte realizat în toată perioada de activitate. Noul quantum al pensiei, după recalculare, va fi cel care va rezulta din înmulțirea punctajului obținut și valoarea unui punct de pensie, existentă legal la data finalizării procedurii de recalculare. Plata pensiei, în quantum recalculat, se va face din bugetul asigurărilor sociale de stat, începând de la data finalizării procedurii de recalculare.

7.Creșterea numărului de contribuabili la sistemul unitar de pensii publice cu cei care realizează venituri din profesii liberale, manageri, asociații familiale

Toate persoanele care obțin venituri profesionale și nu plătesc contribuțiile pentru pensii, vor fi obligați să plătească aceste obligații, prin introducerea de noi reglementări care să aplique principiul obligativității și principiul contributivității la sistemul unitar de pensii publice. Persoanele menționate mai sus fac parte din categoria liberilor profesioniști, a managerilor, a membrilor asociațiilor familiale, etc. În prezent, conform datelor Agentiei Naționale de Administrare Fiscală, aceștia sunt cca. 400.000 persoane (plătesc impozite la bugetul de stat). Dintre aceștia numai 100.000 persoane plătesc, conform legii, contributii pentru pensii.

8. Descurajarea numărului de pensionări anticipate parțiale

Conform datelor Casei Naționale de Pensii (CNPAS), numărul de pensii anticipate parțiale aflate în plată este de 112.000, tendința fiind de creștere. Noua lege propune înăsprirea condițiilor de acordare a acestui tip de pensie, crescând penalizarea acordată la 0,75% pentru fiecare lună de pensionare anticipată față de vârsta standard de pensionare.

Anticiparea nu poate să depășească 60 de luni (5 ani) față de vârsta standard de

pensionare. În aceste condiții, penalizarea maximă devine 45% față de maximum 30% în prezent.

În perioada de anticipare, persoana nu poate cumula pensia anticipată salarială cu un venit salarial. La împlinirea vîrstei standard de pensionare, penalizarea se ridică.

9. Descurajarea pensionărilor de invaliditate abuzive, nejustificate medical.

Legea prevede ca să fie înlocuit documentarul medical completat de medicul curant (specialist pentru boala principală invalidantă) cu raportul medical de evaluare completat de medicul asigurărilor sociale. De asemenea, se prevăd reglementări clare, cu termene și mai ales cu penalizări, referitoare la procedura de expertizare medicală.

În acest mod se asigură creșterea responsabilității medicului asigurărilor sociale. În sprijinul acestuia, legea prevede posibilitatea încheierii de convenții între casele de pensii și spitale, laboratoare, clinici, etc. pentru reverificarea dosarelor medicale la care există suspiciuni.

De asemenea, legea prevede ca acordarea gradului III de invaliditate în cazul persoanelor cu boli obișnuite sau accidente nelegate de muncă, să se facă numai după împlinirea vîrstei de 45 de ani. Celelalte persoane din această categorie pot beneficia de recalificare și reinserție profesională.

10. Finanțarea indemnizației de însotitor pentru pensionarii de invaliditate gradul I din bugetul de stat.

Indemnizația de însotitor care se acordă pensionarilor de invaliditate gradul I nu reprezintă o prestație de asigurări sociale de natură contributivă, ci una de asistență socială. Ea reprezintă un venit salarial acordat persoanei însărcinate să îngrijească un invalid de gradul I, fiind o indemnizație identică cu cea care se plătește de la bugetul de stat în cazul persoanelor cu handicap de gradul I.

Legea propune ca finanțarea acestei indemnizații de însotitor să se facă de la bugetul de stat și nu de la bugetul de asigurări sociale de stat, urmând ca plata acestei prestații să se facă în continuare, prin casele de pensii.

Față de cele de mai sus, supunem spre dezbatere și adoptare propunerea legislativă privind sistemul unitar de pensii publice.

Anexăm lista cu inițiatorii.

TABEL NOMINAL

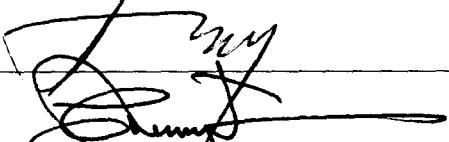
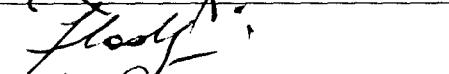
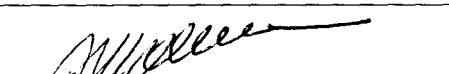
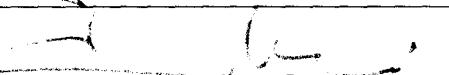
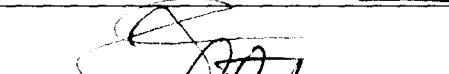
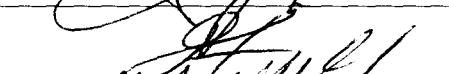
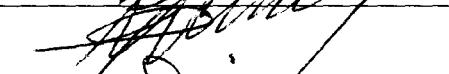
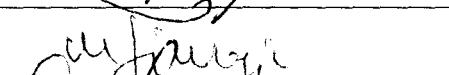
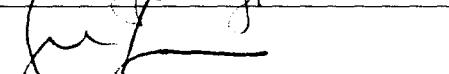
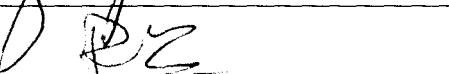
cu inițiatorii Proiectului de lege privind sistemul unitar de pensii
Grupul parlamentar al Partidului Democrat-Liber din Senatul României

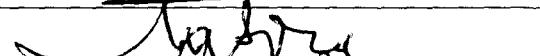
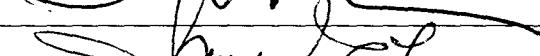
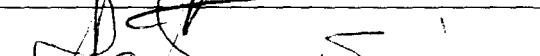
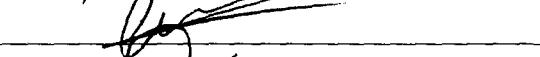
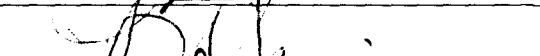
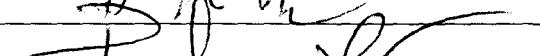
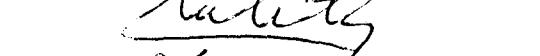
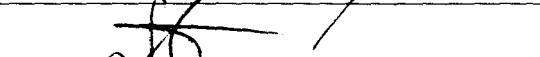
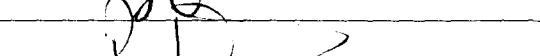
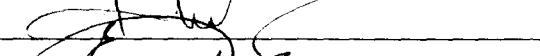
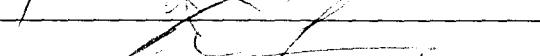
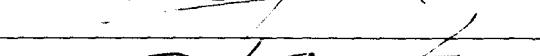
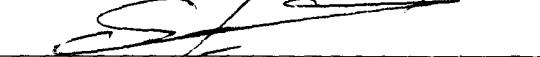
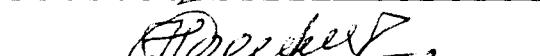
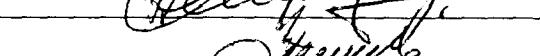
1.	IIGAS, IRĂAN (in)	<i>S. Iigas</i>
2.	MOCANU RADUER	<i>R. Mocanu</i>
3.	SECASAN IOAN (in)	<i>I. Secasan</i>
4.	ZĂIU, EȘTE SERBAN	<i>E. Zăiu</i>
5.	OPREA DUMITRU	<i>D. Oprea</i>
6.	DOBRA NICOCĂTE	<i>N. Dobra</i>
7.	RĂDĂI F. ALEXANDRU	<i>F. Rădăi</i>
8.	NITA MIHAI	<i>M. Nita</i>
9.	NAVID SUDIĆORIĆ	<i>S. Navid</i>
10.	PĂRAN DONALD	<i>D. Părăan</i>
11.	BĂRĂ ION	<i>I. Bără</i>
12.	OLIOFDEI OREST	<i>O. Oliofdei</i>
13.	FODORIANU SORIN	<i>S. Fodorianu</i>
14.	Constantinescu VINCENȚIU	<i>V. Constantinescu</i>
15.	AȘTÖRÖE ION	<i>I. Astöröe</i>
16.	BÎRCEA GHEORGHE	<i>G. Bîrcea</i>
17.	HĂNCIU Mihai	<i>M. Hănciu</i>
18.	SURITCHU CONSTANTIN	<i>C. Suritchu</i>
19.	MOTU GABRIEL	<i>G. Motu</i>
20.	PERES, ALEXANDRU	<i>A. Peres</i>

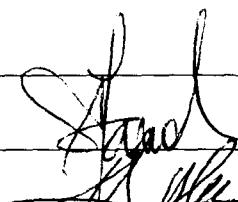
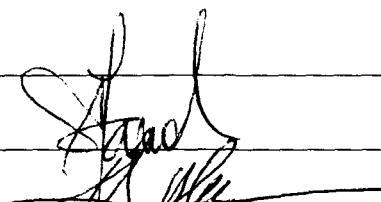
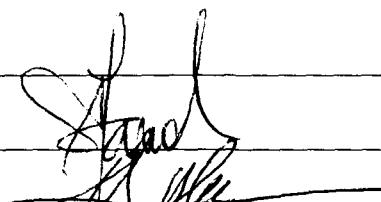
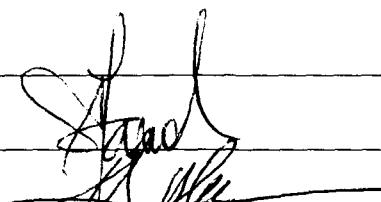
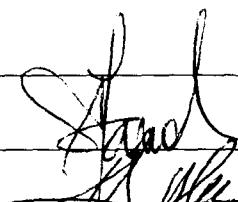
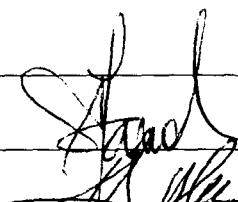
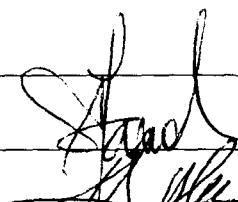
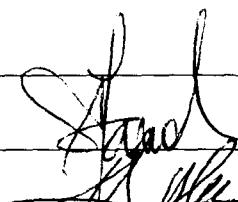
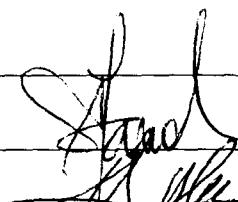
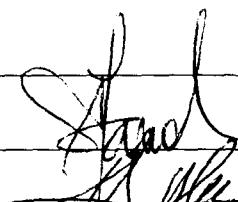
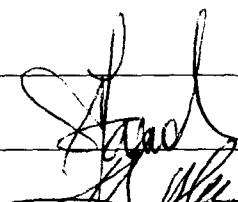
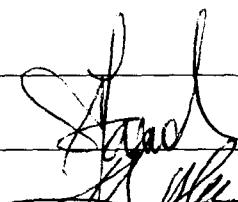
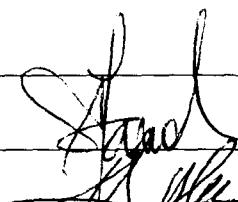
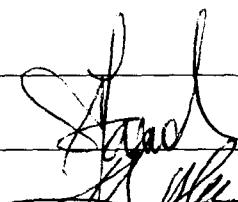
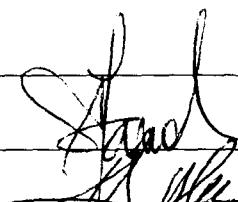
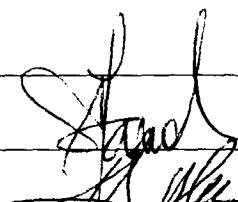
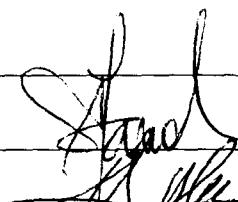
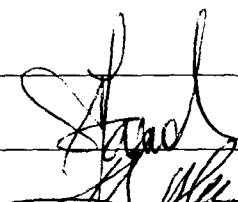
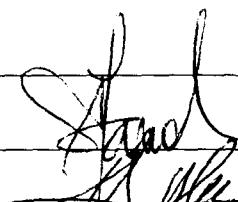
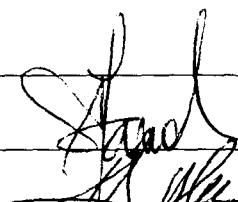
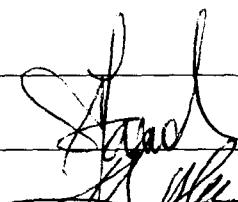
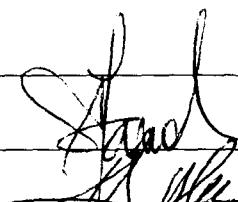
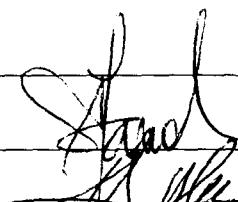
21.	Borza Dorel	
22.	Nistor Vasile	
23.	MARIAN OVIGIU	
24.	LINIEZĂ MIREA	
25.	STĂICU FLORIAN	
26.	MOCANU ALEXANDRU	
27.	URBAN IOAN	
28.	Pintilie Vasile	
29.	RASALIU MARINA-VASILE	
30.	BAVIAȘ MIRCEA-MARIUS	
31.	ȘTEFĂNICA NICĂ - VANILĂ	
32.		
33.		
34.		
35.		
36.		
37.		
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		
43.		

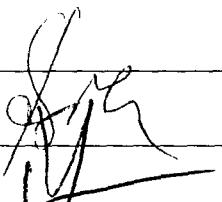
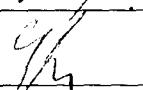
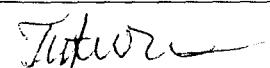
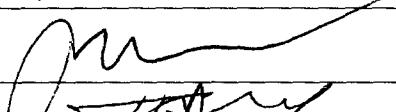
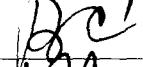
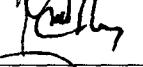
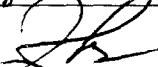
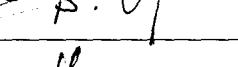
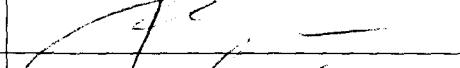
TABEL NOMINAL

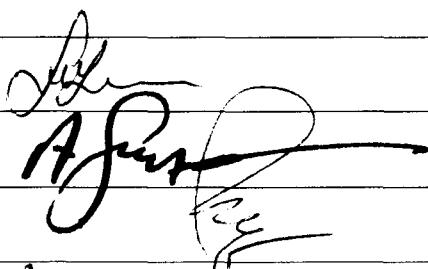
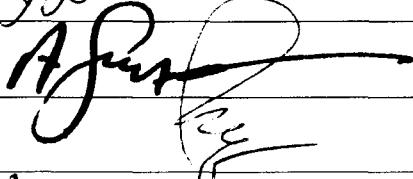
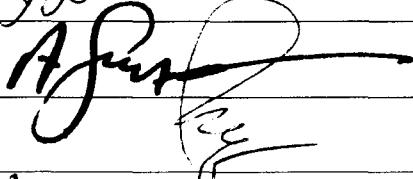
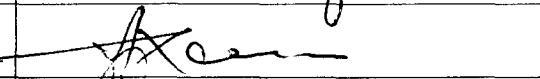
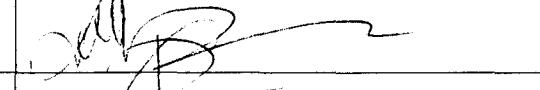
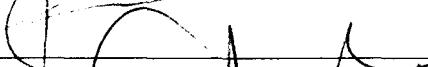
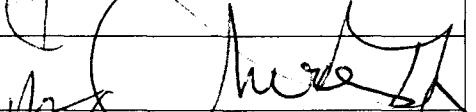
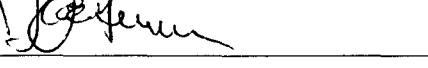
cu inițiatorii Proiectului de lege privind sistemul unitar de pensii
Grupul parlamentar al Partidului Democrat-Liberal din Camera Deputaților

1.	Silviu PRICOPAN	
2.	NEGRUȚ CLEMENT	
3.	HADĂI IULIAN	
4.	IORDANIUCĂ GHEORGHE	
5.	PETRU CĂLĂIANU	
6.	BOIAȘNGU VICTOR	
7.	Buda Sandor	
8.	CĂPĂTARIU BOGDAN	
9.	ADELEANU Ionela - Loredana	
10.	TRIFERĂ VASILE	
11.	SPÂNU TEODOR - MARIUS	
12.	ANDRONACHE GABRIEL	
13.	CHEORGHE ALBU	
14.	STIRBET CORNEL	
15.	HOGEOI Gheorghe	
16.	VISANI GEORGESCU	
17.	BARBU SULTAN	
18.	GIURGIU MIREA	
19.	GOSPODARIU GABRIEL	
20.	POSTOLESCU Florin	

21.	Boldor Mihai	
22.	STROE MIHAI	
23.	CHIRICA CONSTANTIN	
24.	BOSE LUCIAN NICOLAE	
25.	IASCĂLĂ CONSTANTIN	
26.	NECULAI MARIUS	
27.	CĂRARE VIOREL	
28.	NITU ANDRIAN HENRY	
29.	MARILĂ FERDIN	
30.	MILITARU CONSTANTIN SEVERUS	
31.	STROIAN TOADER	
32.	Mustea-Serban Răzvan	
33.	Bădilă Eugen	
34.	Arauca Marian	
35.	CĂRĂLNĂ CRISTIAN	
36.	SEREMI STEFAN	
37.	HODAJS IOAN	
38.	Păunescu Ionuț Tudor	
39.	Barbu Silviu	
40.	Iacob Struganu Stelian	
41.	Poșu Nicolae	
42.	PETRESCU CRISTIAN	
43.	BURLACU CRISTIAN	

44.	SANDU MIHAIU IOANA	
45.	ALECU VACERIU	
46.	Blagă Iosif	
47.	SIMION HICOLĂ	
48.	PIRPILU STEFAN DANIEL	
49.	DRAGULESCU IOSIF STEFAN	
50.	Ghiță Efemie Stelian	
51.	BOURBANU CRISTIAN	
52.	OLAR CORIȚOIU	
53.	LESE DORU	
54.	BĂDULESCU ADRIAH	
55.	FLORESCU ADRIAH	
56.	GHEORGHE TITEL	
57.	OPRIȘCAN MIHAI DORU	
58.	BOTIȘ IOAN	
59.	Romor Gheorghe	
60.	GHITI CORNEL	
61.	CIOBANU GHEORGHE	
62.	URICEC EDIGEM. C.	
63.	Lucian Rîvîs - Iipei	
64.	PĂRNĂU DIMITRU	
65.	REGIN MIRIAS.	
66.	VIZEME VACERIU	

67.	DOSIRE CRISTINA ELENA	
68.	POTOR CĂLIN	
69.	Dugulescu Marius	
70.	RASH VALENTIN	
71.	Dumitru Georgica	
72.	ZALAN IOAN	
73.	TURCAN Raduca	
74.	Valcu Corneliu	
75.	FLORI STELIAIN	
76.	GÖNDÖR MARIUS	
77.	Boghiocici CLAUDIU	
78.	CIONCA ARGHIR IUSTIN	
79.	MICURO PĂBUREANU	
80.	IORGUS ZANFIR	
81.	STAVROSITU MARIA	
82.	abuzc Briniclescu	
83.	IACOB RIDZI MONICA	
84.	SEVER VOINESCU	
85.	STOICA MIHAELA	
86.	TOADER MIRCEA	
87.	Geoută Daniel	
88.	Hirnzo. V. M. Liliac	
89.		

90.	Diga Dumit	
91.	GURZIU ADRIAN	
92.	ZATREANU SIAN-RATESCU	
93.	Carmen Axente	
94.	LUBANCIU MIRCEA	
95.	PREDA CEAR	
96.	GIHEBASIM VASILE	
97.	Florescu Iurie	
98.	Ivan Oltean	
99.		
100		
101		
102		
103		
104		
105		
106		
107		
108		
109		
110		
111		
112		